

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**АСОЦІАЦІЯ ВИПУСКНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**МАТЕРІАЛИ VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ»**

**Харків
2016**

УДК 340.12.001

ББК 67.0

М 34

Відповідальні за випуск:

О.О. Нанарова – член Секретаріату Асоціації випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Асоціація випускників Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Матеріали VII Всеукраїнської наукової конференції «Теорія та практика сучасної юриспруденції». – Х.: ФОП Бровін О.В., 2016. – 460 с.
ISBN 978-617-7256-29-7

М 34

Тези друкуються мовою авторів у авторській редакції.

Адреса редакційної колегії: вул. Пушкінська, 77, к. 222П, Харків, 61024, України.

УДК 340.12.001

ББК 67.0

**© Асоціація випускників
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого**

ISBN 978-617-7256-29-7

укладення господарського договору у спрощений спосіб, який дістав поширення у діяльності суб'єктів господарювання.

Проте, вивчення чинного законодавства та практики його застосування свідчить про наявність проблем, які пов'язані з укладання господарських договорів у спрощений спосіб. Зокрема, потребують більш досконалого врегулювання питання щодо форми договору у випадку укладення його у спрощеній формі, декларативним є і сам порядок застосування цього способу укладення господарських договорів тощо

ГК України не закріплює умов, які мають бути дотримані, щоб господарський договір вважався укладеним у письмовій формі. Виходячи з положень ст.207 ГК України суть письмової форми договору зводиться до фіксації домовленостей сторін на певному матеріальному носії (документі). При цьому, якщо договір укладається юридичними особами, то для надання йому письмової форми він має бути підписаний та скріплений печаткою.

Загальний порядок укладення господарського договору складається з таких стадій, як проект договору, протокол розбіжностей, безпосереднього врегулювання розбіжностей. На кожній з цих стадій процес укладення договору може бути завершений, якщо сторони дійшли згоди з усіх його істотних умов.

Особливістю господарських договорів є те, що при їх укладанні застосовуються певні техніко-юридичні процедури, тобто порядок висловлення пропозиції укласти договір (оферти) та прийняття її (акцепту).

Визначивши зміст майбутнього договору, має відбутися затвердження істотних умов договору, адже як зазначено і ч.2 ст.180 ГКУ господарський договір вважається укладеним, якщо між сторонами у передбачених законом порядку та формі досягнуто згоди щодо усіх його істотних умов. Обов'язком сторін при укладенні господарського договору є погодження предмету договору, ціни та строку дії.

З наведених вище особливостей укладення господарського договору можна дати доктринальне визначення поняття «укладення господарського договору». Отже, укладення господарського договору – це зустрічні договірно-процедурні дії двох або більше господарюючих суб'єктів щодо вироблення умов договору, які відповідають їх реальним намірам та економічним інтересам, а також юридичне оформлення договору як правового акта. Особливостями укладення можна визнати порядок висловлення пропозиції, форму договору, зміст, істотні умов та спосіб укладення господарського договору.

Науковий керівник: Кудрявцева Вікторія Вікторівна - к.ю.н., асистент кафедри господарського права НЮУ імені Ярослава Мудрого

Кот Тетяна Вікторівна

*здобувач кафедри господарського права
НУЮ ім. Ярослава Мудрого*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ОРГАНУ З ПИТАНЬ БАНКРУТСТВА У СФЕРІ КОНТРОЛЮ

Правове регулювання відносин неспроможності та банкрутства суб'єктів господарювання посідає важливе місце у системі державного регулювання економіки України.

Формування та реалізацію державної політики у сфері банкрутства здійснює державний орган з питань банкрутства, повноваження якого з 2011 року покладено на Міністерство юстиції України. З Положення про Мін'юст, затвердженого Постановою КМУ від 02.07.2014р. № 228, вбачається, що сфера банкрутства є однією з пріоритетних у його діяльності.

Повноваження державного органу з питань банкрутства регламентовані статтею 3 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Так, до них віднесено, зокрема, організацію системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації арбітражних керуючих (розпорядників майна,

керуючих санацією, ліквідаторів), а також встановлення вимог для отримання свідоцтва на право здійснення цієї діяльності; формування та ведення Єдиного реєстру арбітражних керуючих України, а також Єдиного реєстру підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство; встановлення порядку проведення аналізу фінансово-господарського стану суб'єктів господарювання щодо наявності ознак фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства; підготовка на запити суду, прокуратури або іншого уповноваженого органу висновків про наявність ознак фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства.

Одним із головних повноважень державного органу з питань банкрутства, на подив не зазначеним у наведеному вище переліку, є контроль за діяльністю арбітражних керуючих (розпорядників майном, керуючих санацією, ліквідаторів). Функція контролю закріплена серед повноважень, перерахованих в Положенні про Мін'юст (пп. 50 пункту 4 Положення), а також у пункті 1.3 Порядку контролю за діяльністю арбітражних керуючих (розпорядників майном, керуючих санацією, ліквідаторів), що затверджений наказом Міністерства юстиції України від 27.06.2013р. № 1284/5.

При здійсненні вказаних повноважень територіальними органами Мін'юсту виникає низка проблемних питань, які потребують вирішення та врегулювання.

Досліджуючи питання реалізації державним органом з питань банкрутства контролюючої функції, слід звернути увагу на недоліки нормативної регламентації порядку проведення позапланових перевірок діяльності арбітражних керуючих, що призводить, з одного боку, до нерозумного затягування часу таких перевірок, а з іншого – до неможливості встановлення усіх обставин, що мають значення для винесення за наслідками такої перевірки правильного рішення.

Так, на практиці проведення територіальними органами Мін'юсту позапланових перевірок розтягується на значний період часу: з моменту надходження до обласного управління юстиції скарги на дії арбітражного керуючого до фактичного винесення акту (підсумкового документа) такої перевірки проходить щонайменше два місяці. Це пов'язано з необхідністю спочатку узгоджувати питання щодо призначення кожної конкретної перевірки безпосередньо з Мін'юстом, а після отримання дозволу належним чином повідомляти арбітражного керуючого про час проведення перевірки. Нерідко за час обміну кореспонденцією з місцевого рівня на центральний (та у зворотному напрямку) арбітражний керуючий має змогу продовжити діяльність, направлену на порушення вимог діючого законодавства, підкорегувати результати такої діяльності або отримати судову ухвалу, якою його дії взагалі можуть бути схвалені господарським судом постфактум. Таким чином, вказане нівелює значення контролюючої функції державного органу з питань банкрутства і позбавляє її правового сенсу.

Крім того, недостатню увагу в діючому законодавстві та підзаконних актах, що встановлюють повноваження державного органу з питань банкрутства, приділено і питанню встановлення фактичних обставин справи під час проведення перевірок.

Так, на практиці позапланові перевірки діяльності арбітражного керуючого проводяться виключно на підставі документів, що надаються державному органу з питань банкрутства самим арбітражним керуючим та заявником відповідної скарги. Серед повноважень, наданих державному органу з питань банкрутства під час проведення перевірок, відсутні права звертатись до компетентних органів із запитом щодо надання інформації, що має значення для правильних висновків з питань, порушених у скарзі (наприклад, до органів ДФС України, правоохоронних органів та навіть до господарського суду); витребувати необхідні документи; отримувати доступ до державних реєстрів. Слід також зазначити, що обмеження періоду перевірки трьома робочими днями вже робить подання таких запитів фактично неможливим. До того ж, при проведенні відповідної перевірки державний орган з питань банкрутства зв'язаний предметом перевірки, і, виявляючи у ході її проведення інші факти порушення арбітражним керуючим вимог діючого законодавства, не має змоги на них реагувати. Не передбачено законом і права

звертатись до правоохоронних органів у разі виявлення в ході перевірок діянь, що мають ознаки злочинів.

Усе це призводить до зниження якості та ефективності таких перевірок.

Враховуючи викладене, при формуванні державної політики у сфері банкрутства слід перш за все визначитись з тим, чи є потрібним надання державному органу з питань банкрутства контролюючої функції, і якщо так, то зробити її реальною, а не формальною, якою насправді вона є на даний час.

Кудря Анастасія Романівна
студентка 4 курсу Полтавського
юридичного інституту НЮУ імені
Ярослава Мудрого

МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ АУКЦІОНІВ В УКРАЇНІ

Світова практика підтверджує той факт, що основою економічного розвитку країни є ринок землі. Одним із найважливіших факторів у збільшенні ефективності використання земельних ресурсів в Україні є продаж земельних ділянок на найбільш вигідних для держави умовах [5,с.130]. Найбільш прибутковий результат від продажу земельних ділянок досягається шляхом використання конкурентних способів продажу, адже у випадку застосування земельних аукціонів ціна продажу земельних ділянок може в декілька разів перебільшити початкову вартість, що в свою чергу відобразиться на надходженнях до державного бюджету.

Окремі особливості обраного питання розглядалося науковцями, серед яких можна виділити: П. Т. Гега, А. Г. Мартин, П. Ф. Кулинич, А. М. Мірошніченко, В. В. Носік, О. Г. Поліщук, М. В. Шульга та ін.

Правовий механізм регулювання організації та проведення земельних аукціонів в Україні визначається Конституцією України, Земельним кодексом України, законами та підзаконними актами.

Відповідно до ст. 14 Конституції України земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичним и особами та державою виключно відповідно до закону [2].

Ст. 127 ЗК України визначає, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, відповідно до їх повноважень здійснюють продаж земельних ділянок державної чи комунальної власності або прав на них (оренди, суперфіцію, емфітевзису) громадянам, юридичним особам та іноземним державам на підставах та в порядку, встановлених ЗК України. Продаж земельних ділянок державної та комунальної власності або прав на них на конкурентних засадах здійснюється у формі аукціону [1].

За загальним правилом, визначеним ч. 1 ст. 134 ЗК України, надання земельних ділянок державної та комунальної власності у власність та більшість видів користування здійснюється на конкурентних засадах (земельних торгах).

Обов'язкова засада конкурентного продажу земельних ділянок із земель державної і комунальної власності означає, що такі земельні ділянки не можуть відчужуватися ні в який інший спосіб (договірний спосіб, передані безоплатно у власність громадянам чи юридичним особам) окрім цього.

Також, ч. 2 ст. 134 ЗК України передбачені випадки у разі яких земельні ділянки державної чи комунальної власності не підлягають продажу на конкурентних засадах.

Крім ч. 2 ст. 134 ЗКУ, додаткові випадки, коли земельні торги не проводяться, передбачені іншими нормами земельного законодавства або впливають із них (п. 6 розд. X ЗК України, ч. 4 ст. 13 Закону України «Про фермерське господарство», ст. 3 Закону України «Про особливості приватизації об'єктів незавершеного будівництва») [4, с.358].